
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אסטרטגיה - 56353

תאריך עדכון אחרון 10-02-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אלון פלד

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Alon.Peled@post.harvard.edu

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי 0900-1000
רביעי 1200-1300

תאור כללי של הקורס:

מה הם המאפיינים הייחודיים של חשיבה אסטרטגית המבדילים חשיבה זו מדפוסי מחשבה אחרים? במה שונה חשיבה אסטרטגית מתכנון אופרטיבי או חשיבה טקטית? מהם העקרונות הנצחיים הנכונים לכל זמן ומקום של תכנון אסטרטגי טוב? האם המושג "אסטרטגיה" והוצאתה לפועל של אסטרטגיה ישימים במידה שווה לתחומי פעילות אנושים שונים דוגמת מלחמה, דיפלומטיה, פוליטיקה, עסקים ויזמות? מה התפקיד של מקריות, הפתעה, יצירתיות ומדע בתכנון והוצאה לפועל של אסטרטגיה מוצלחת? הסטודנטים יתעמקו בשאלות אלו דרך קריאה ומשחקי תפקידים של מקרי אירוע בתחום המלחמה (המלחמות הפלפונסיות והמלחמה הפונית השנייה), שלום ודיפלומטיה (המו"מ בין מצרים וישראל אחרי מלחמת יום כיפור), ואפילו יזמות עסקית (האסטרטגיה-רבתי של חברת "גוגל").

מטרות הקורס:

להדגים לתלמידים מדוע חשיבת אסטרטגיה רבתי שונה מהותית מדפוסי חשיבה אחרים ובכללם חשיבה אסטרטגית, חשיבה אופרטיבית, חשיבה טקטית וחשיבה טכנית
ללמוד באופן חווייתי ובדרך של משחקי מלחמה את העקרונות של חשיבת אסטרטגיה רבתי
לשתף את תלמידים בדיון ובחשיפה של גילויי חשיבת אסטרטגיה רבתי בתחומי חיים מגוונים הכוללים מלחמה, דיפלומטיה, פוליטיקה ועסקים

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להגדיר את ההבדלים בין חמישה דפוסי חשיבה שונים ברמות ניתוח שונות - אסטרטגיה רבתי, אסטרטגיה, אופרטיבית, טקטית וטכנית
לשאול האם קיימים דפוסי חשיבה של אסטרטגיה רבתי הנכונים בכל תחום כולל מלחמה ושלום, עסקים, פיתוח טכנולוגי ועוד
לחוות בדרך של השתתפות פעילה במשחקי מלחמה את דפוסי החשיבה של האסטרטגיה רבתי אותם גילנו יחד בכיתה
להשוות בין מקרי אירוע מתחומים שונים בהם לכאורה מנהיגים גילו את אותם דפוסי חשיבה ופעולה אסטרטגיים
לשפוט בכיתה ודרך כתיבת עבודת הסיום בקורס אם מנהיגים שונים בתחומים שונים פעלו על פי כללי החשיבה של האסטרטגיה רבתי כפי שניסחנו אותם בכיתה

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: י מלחמה בהם משתתפים הסטודנטים (אתונה מול ספרטה, קרתגו מול רומא).

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מהי אסטרטגיה
המלחמה הפלפונסית - האסטרטגיה-רבתי של אתונה וספרטה
ההדרדרות ההדרגתית למלחמה הפלפונסית
המלחמה הפלפונסית - חמש השנים הראשונות (תרגיל כיתה
סיכום משחק המלחמה הראשון - מוסר ואסטרטגיה רבתי
המלחמה הפונית השנייה - האסטרטגיה-רבתי של קרתגו ורומא
ההדרדרות ההדרגתית למלחמה הפונית השנייה
המלחמה הפונית השנייה - חניבעל בשערי רומא (תרגיל כיתה)
סיכום משחק המלחמה השני - המחיר הנורא של כשלון האסטרטגיה רבתי
שלום בגין-סאדאת - אסטרטגיה של הפתעה במצבי שלום
אסטרטגיה עסקית - Google צמיחה היסטורית ותכנון אסטרטגי עתידי
העקרונות בני האלמוות של חשיבה אסטרטגית ארוכת טווח וה"אסטרטגיה" של כתיבת עבודה
אקדמית מעולה

חומר חובה לקריאה:

מהי אסטרטגיה
המלחמה הפלפונסית - האסטרטגיה-רבתי של אתונה וספרטה
-- Thucydides, Peloponnesian War [Book 1]. pp. 1-9.
ההדרדרות ההדרגתית למלחמה הפלפונסית
המלחמה הפלפונסית - חמש השנים הראשונות (תרגיל כיתה
-- Thucydides, Peloponnesian War [Book 3]. pp. 87-153
סיכום משחק המלחמה הראשון - מוסר ואסטרטגיה רבתי
המלחמה הפונית השנייה - האסטרטגיה-רבתי של קרתגו ורומא
-- Polybius, The Rise of the Roman Empire, pp.178-275[Book 3]
ההדרדרות ההדרגתית למלחמה הפונית השנייה
המלחמה הפונית השנייה - חניבעל בשערי רומא (תרגיל כיתה
-- Livy, War With Hannibal [Books 11-12], pp. 23-63,143-153
סיכום משחק המלחמה השני - המחיר הנורא של כשלון האסטרטגיה רבתי
שלום בגין-סאדאת - אסטרטגיה של הפתעה במצבי שלום
-- Handel, The Diplomacy of Surprise, 241-279
אסטרטגיה עסקית - Google צמיחה היסטורית ותכנון אסטרטגי עתידי
העקרונות בני האלמוות של חשיבה אסטרטגית ארוכת טווח וה"אסטרטגיה" של כתיבת עבודה
אקדמית מעולה

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %

השתתפות 10 %
הגשת עבודה 90 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

דרישות הקורס:

עבודת סוף סמסטר : 90% ציון סופי

השתתפות פעילה: 10% ציון סופי. תלמיד שייעדר מיותר משלוש פגישות כיתה ללא הסבר מספק לא יקבל ציון עבור הקורס!